
Edycja pism "zapomnianych" M. Dąbrowskiej.

Biuletyn Polonistyczny 4/12, 10-11

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ficznych, wykaz czasopism literackich i literacko-społecznych z lat 1914-1957, roczników i antologii.

W wyniku porozumienia między Polską Akademią Nauk i Państwowym Wydawnictwem Naukowym "Słownik współczesnych pisarzy polskich" ukaże się w tym Wydawnictwie. Cz. I, składająca się z haseł rzeczowych i osobowych na litery A-K (s. CCXVII + 1808 maszynopisu), znajduje się w opracowaniu redakcyjnym Wydawnictwa, część II zostanie złożona do druku w styczniu 1962 r., a część III - w czerwcu 1962 r. Całość ukaże się drukiem w latach 1962-1963.

EDYCJA PISM "ZAPOMNIANYCH" M. DĄBROWSKIEJ

W porozumieniu i za zgodą Marii Dąbrowskiej postępuje praca nad wydaniem wyboru jej artykułów, reportaży i wspomnień, nie przedrukowanych dotąd z pierwszej publikacji w czasopiśmie.

Poszukiwania "zapomnianych" utworów pisarki dały rezultaty większe, niż można było przypuszczać, nawet dobrze znając książkową twórczość Dąbrowskiej. Okazało się bowiem, że tylko te prace, które autorka w jednym ze wspomnień nazywa aktualną publicystyką "obywatelską", stanowią kilkaset artykułów i rozpraw. Prócz tego zebrano kilkadziesiąt reportaży z podróży oraz bardzo wiele publikacji z zakresu kultury i literatury. Poszukiwania pozwoliły ustalić kilkadziesiąt tytułów pism, w których Dąbrowska drukowała swe utwory. Najbardziej niespodziewane było odnalezienie kilku wczesnych opowiadań, do których autorka, nigdy ich nie publikując, najwidoczniej nie przypisywała tego znaczenia, na jakie zasługują, ohoćby jako świadectwo pierwszych etapów rozwoju jej talentu.

Pełne wydanie tych prac złożyłoby się niewątpliwie na 6-7 okazałych tomów. Na razie podejmuje się tylko wydanie "Wyboru pism krytyczno-literackich" oraz "Wrażeń z podróży i wspomnień". Tomy przygotowywane będą zawierały następujące działy:

Juwenilia - najwcześniejsze, z lat 1910-1916, reportaże i opowiadania, drukowane w "Gazecie Krakowskiej", "Kurierze Kaliskim", "Prawdzie", "Tygodniku Polskim" i innych.

Podróże - reportaże z wycieczek zagranicznych, np. do Finlandii, Jugosławii, oraz krajowych - ale prócz tego z kilku pod-

różny o wyraźnym celu społecznym, w których wyniku autorka przedstawiała zagadnienia ruchu spółdzielczego i sytuację ówczesnej wsi polskiej.

Wspomnienia - bardzo ciekawy, powstający w różnych okresach czasu zbiór esejów dotyczących wydarzeń, czasu i osób, które odegrały ważną rolę w życiu pisarki, a częstokroć także stały się elementem tworzywa literackiego "Nocy i dni" i opowiadań.

Artykuły i polemiki - dotyczące spraw literatury.

Bogactwo zebranego materiału utrudniało wybór, gdyż chodziło przecież nie tylko o to, aby przypomnieć artykuły najdojrzalsze, lecz także o to, aby pokazać, jak ukształtowały się i rozwijały poglądy estetyczne autorki.

W dziale ostatnim, O pisarzach, celem był taki wybór i układ, który by ukazywał opinie M. Dąbrowskiej o wielkich pisarzach przeszłości, a więc jej stosunek do tradycji literackiej oraz jej sądy o ówczesnych zjawiskach literatury współczesnej.

Te założenia doprowadziły do dwóch decyzji: a) układu w zasadzie chronologicznego, który pozwala śledzić ewolucję poglądów autorki, b) eliminacji większości recenzji, które pozostawiono tylko wtedy, gdy uzupełniały inne artykuły o danym pi-sarzu.

Dąbrowska sama przegląda swe dawne prace i wnosi niewielkie poprawki. Prócz tego dała nową, szerszą i pełniejszą wersję podróży po Jugosławii oraz nie drukowany nigdy artykuł o "Domu kobiet" Z. Nałkowskiej. Publikacja ta będzie więc cennym wydaniem krytycznym, dokonany przy bliskiej współpracy autorki.

EDYCJA KRYTYCZNA DZIEŁ A. MICKIEWICZA

(prace przygotowawcze)

Rada Naukowa IBL, stojąc na stanowisku, że doświadczenia wydawców popularnonaukowych wydań dzieł A. Mickiewicza, Narodowego i tzw. Jubileuszowego, powinny być wykorzystane, powzięła dn. 28 lutego 1958 r. uchwałę zobowiązującą Dyrekcję Instytutu do podjęcia pracy nad wydaniem krytycznym dzieł poety w ramach planu naukowego Instytutu i wybrała tymczasowy zespół redakcyjny w składzie: prof. prof. Wł. Floryan, K. Górski, St. Pi-goń i Cz. Zgorzelski dla opracowania - na razie - dzieł poetyckich. Funkcję przewodniczącego powierzono prof. K. Wyce, jako